

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vse leto . . . 12.— . . . 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne sahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulice Molino pic-colo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprto reklama cije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Jezik, najlepša dika narodnosti in domovine.

(Po knjigi župnika Jemeršiča: *Bog i Hrvatska*.)

Svaka zvezda svojim svetlom sieva,
Svaka ptica svojim glasom spieva,
Ti jezikom svojim zbori!
Sladkim glasom materinim
Odlikuje se medju inim!

Preradović.

Jezik je najsvetejša posoda narodnega duha. Politiško urejenje, gospodarski red, proizvodi roke, kakoršnesibodi iznajdbe narodnega duha: vse to se pogosto nahaja in v jednaki meri v raznih narodih in je primerno za vsako narodnost; jedini jezik je izključljiva last naroda, koja ne pripada nobenemu drugemu narodu in s koje se označuje samo jedna, posebna narodnost. Na vsem svetu ni dveh narodov, koja ne bi se kolikorsibodi razlikovala med seboj v svojem govoru.

Vsaki narod se mora zavedati svoje duševne ukupnosti, pojavljajoče se v svojem jedru v tem, da se koja misel z vso svojo svrhu, po kateri teži — kaže v isti čas ali se more kazati v gotovem številu pojedincev jednega in istega naroda, z drugimi besedami: duševna narodna ukupnost se nahaja tam, kjer misel ali duševno stanje, pognalo v jedni glavi, prehaja na vse ostale člene naroda, da na ta način deluje v vseh jednako. Prvi pogoj narodnega bitstva in glavni činitelj narodnosti sestoji v tem, da so pojedini členi, ustvarjajoči narodno društvo, razumejo med seboj in izmenjavajo svoje misli. Tako sporazumljevanje — odkar obstoji človeška družba — je mogoče le po goveru ali jeziku, kajti ni dvomiti, da je ljudski govor jedino sredstvo, kojim se vzdržuje društveni duh ter da se z glasom, izuščenim od pojedincev, še-le v družbi dosežajo gotove svrhe.

Jednako povdarjanje misli in ukupno sporazumljevanje ustvarja jedinstvo duha, a vse to je posledica vzajemnega in daljega občevanja ljudskega, in povsodi, kjer več ljudi živi skupaj dlje časa, nastaja jednakost izraza v besedah — to je: društveni jezik.

Jezik je od Boga dane orodje za izražanje misli, ki se porajajo v družbi; je vnanja posoda, v koji je nameščen družbeni duh. Človek govori tako in ne drugače, ker se je v društvu, v kojem se on giblje, tako govorilo od nekdanj. Kakor je bitje vsacega pojedinca človeka le dete društvenosti, takoisto je tudi jezik proizvod društvenega duha. Ker pa je rodbina, v koji nastaja iz človeka človek, najprvo in najbližnje društvo vsakemu od nas, smatramo tudi navadno rodbinski jezik svojim lastnim rojstvenim jezikom.

Iz tega izhaja, da takozvani narodni jezik, označujoči pojedino narodnost, mora biti jedino rodbinski jezik. A ta rodbinski jezik je za dete materini jezik, v kojem govori mati z otrokom. To se razume samo ob sebi v družinah, kjer sta oče in mati jedne in iste narodnosti, kjer istim jezikom izražata svoja čustva pred Bogom; v rodbinah pa, kjer oče in mati nista iste narodnosti, se otrok navadno drži matere, to pa tem bolj, čim več časa oče prebija izven rodbine. Zares je mati — kakor pravi Herbert — v hiši magnet vseh src in zvezda vseh očij. Vrhovna je njena moč nad malimi podaniki. Na njo se ozirajo v vsem; ona je pred njihovimi očmi izgled in stalni uzor, kojemu sledi tudi nehoté. Njeno uplivanje je stalno in splošno. Ljubav materina je vidljiva previdnost, skrbeča za naše potomstvo. Kar ima nekdanj postati iz deteta, to je v bitnosti odvisno od vzgoje in izgledov, dobljenih od svojega prvega in najznaemitejšega vzgojevatelja. S tega stališča je narodnost matere važnejša od narodnosti očeta. Po očetu, kakor tako vелеva društveni zakon, podeduje otrok ime, a po materi podeduje po prirodnom zakonu narodnost z jezikom. Reči se more, veli Smiles, da potomstvo leži pred nami v osebi deteta ob krilu svoje matere. Upliv matere na razvoj duha in jezika je mnogo večji — kakor dokazuje glasoviti jezikoslovec Müller — nego pa delovanje in upliv moža, oziroma očeta. Izven vsakega dvoma je torej, da je za razvoj prave in žive narodnosti najnujnejše pred vsem, da so žene in matere navdušene domoljub-

ke, napojene narodnim duhom, padase svojimi malimi golobčji in ponosnimi možmi neustrašljivo in zaresno delajo na polju narodnega blagostanja in domovinske sreče.

Mož, ki ne skrbi za tako rodbinsko soglasje in ki iz raznih ozirov ne goji narodnega duha v svoji rodbini, tak mož ni vreden sin svojega naroda. Tudi v našem slovenskem narodu imamo, žal, tu pa tam takih izgledov. Je mož, ki tu pa tam zavzemljejo tudi častna mesta v našem narodnem življenju, ki pa vendar, zbok osebne koristi, imetja ali dobre službe, rekli bi, nekako harmoniški potiskajo razvoj narodnega duha v družini, a s tem škodujejo izdatno interesom svojega naroda. Neredko se dogaja v takem domovinstvu, da se družina odtuja od naroda, dočim se glava iste družine proslavlja radi nje delovanja v službinaroda. To je žalostno zares.

Učenje tujega jezika je že zato nevarno za narodnost — pravi Böck — ker isti tuji jezik lahko postane jezikom rodbinskim. Radi tega treba paziti, da pojedinci v narodu le tedaj govore tujim jezikom, ko zahteva tako najnujnejša potreba izven kroga družinskega; smrt en greh zoper svoj narod pa je, ako se v rodbini govori tujim jezikom in neguje istega. Kakor se moramo protiviti temu, da nam šola odtuja deco, takisto se moramo odločno boriti zoper vsakogar, ki nam odnaruje družine, ali ki v istih bodisi katerimkoli načinom širi mlačnost do narodnega duha.

Glasoviti ruski učenjak in profesor na vseučilišču petrograjskem, Vladimir Ivanovič Lamanski, je napisal v listu „Živaja starina“ važen članek, v kojem odločno zagovarja pravice manjih narodnosti ter pouk v materinem jeziku v ljudskih šolah.

Omenjeni učenjak piše: „Ako menimo, da je velike važnosti svoboda ljudskega duha, moramo priznati tudi, da treba zaresno poštovati tudi različnost kulture in izobrazbe. Vsaki jezik se širi na svoj način. Jezik, ki ima bogato književnost in

PODLISTEK.

Gospod Josip.

Humoreska

Gospod narednik ni mogel dalje govoriti. Preril se je na ne baš fin način skozi trumo gospodov, gospá in gospic, ki so ga okroževali, in odšel je v tretjo sobo, kjer se je zvalil na zofo ter zaspal v kratkem času.

Dokler je gospod Josip Oblak v tretji sobi spal, do tedaj so se gosti pogovarjali o povabilu gospoda narednika, smejali se, a naposled se je človeku zdelo, kakor da kujejo kako zaroto.

Gospod Josip je med tem trdno spal. Sanjal je, da je spet izborna jedila in da pije dobro vino. Torej ni čudno, da je bil jako nejevoljen, ko ga je nekdo zbudil okolu polnoči. Bil je hišni gospodar.

„Kaj bi radi?“ vprašal je gospod Josip še v spanju.

„Gostje se razhajajo, in čas je, da tudi vi greste!“

Gospod Josip je sel najprvo na zofo in se delal, kakor da kaj premišluje.

„Ali je moj kočijaž tukaj?“

„Kedaj že!“

„Eh, torej pojdem pa takoj. Lahko noč!“

„Lahko noč!“

3.

Na Silvestrovo je obedoval gospod Josip nekoliko suhega, svinjskega mesa. Ko je ravno dovršil svoj kratki obed, priletela je v sobo, vsa tresoč se, stara Neža in zaklicala:

„Gosti gredo!“ Glas je se jej tresel zbok iznenadenja, strahu in jeze.

„Gosti?“ Gospod Josip je poskočil, kakor da bi ga kaj zbadlo. — „Koliko jih je?“

„Pet vozov!“

„Za božjo voljo! skrij me, Neža, kamorkoli! Jaz nisem doma.“

„Kam, kam?“

„Kamorkoli!“

„Dobro! V klet, tam je toplo!“

„Dobro je! Toda hitro, hitro!“

Neža je stekla za gospodom Josipom, ki je hitel v klet z zimsko kape na glavi.

„Ko odidejo gosti, te odprem zopet“, je rekla Neža, zaklepajoča vrata z ogromnim ključem, ki jej je visel ob pasu z drugimi ključi vred.

Hvala Bogu! sedaj je skrit!

Kmalu potem je pridrdralo pet kočij na dvorišče. Od kedaj jih že ni bilo toliko na Strugi!

Neža je stopila pred goste in jim začela polnižno govoriti:

„Ah, kako velika čast, da ste nas obiskali! A še kako bolj se bo žalostil gospod Josip, da ga ni danes doma!“

„Da ga ni danes doma!“ vprašala je neka gospa. „In vendar nas je povabil na ta dan v goste!“

„Meni ni nič rekel o tem“, je povedala Neža tiho.

„In kje je gospod?“ je vprašal neki posestnik. „Šel je obiskat gospoda Juriniča na Brdo“, se je hitro zlagala Neža.

„To ni resnica“, se je oglasil iz kočije močan glas gospoda Jurimča, „kajti jaz sem tu!“

Neža je stala kakor poparjena.

„Jaz sedaj ne grem več domov!“ je rekel jeden gostov ostalemu društvu. „Kjer sem povabljen, tam bom tudi obedoval!“

„To se razume!“ so se oglasili ostali gosti.

„Jaz mislim“, je začel zopet ta gost, „da najdemo v hiši vsega, česar potrebuje lačen želodec... Kokoši se sprehajajo po dvorišču... pur tudi vidimo... in vina je menda tudi v kleti... Potem imamo tudi mnogo kuharic, kaj ne, milostive gospe?“

kulturo, se učimo radi potrebe. No, v nizih ljudskih učilnicah moral bi vladati samo narodni jezik. Kdor v takih šolah uči tuji jezik, ta uliva vodo skozi sito. Otroci se ne nauče tega jezika, in če se ga kaj nauče, pozabijo to zopet doma. Prazna je zahteva, da vsakdo mora znati državni jezik. Kdor ga potrebuje, se ga že nauči.

V svojem lastnem jeziku se človek poprej nauči ljubiti in spoštovati svojo domovino. In naj je materini jezik priprost in siromašen, vendar je mil roditeljem in otrokom; radi šole z materinim jezikom bodo še bolj ljubili Rusijo in njenega carja. Ne sme se pozabiti, da je človek, prezirajoči svojo narodnost, najodurnejši pojav, in da je vsak priprost seljak druge narodnosti, koji ne ume ruski, stokrat koristnejši za Rusijo, kakor pa odpadnik, če tudi dobro govori ruski. Ne spoštovati koje narodnosti, je nekrščansko, velika nesreča... Priznati treba, da raznolikost ^{popolnjuje} in oploduje jedinstvo. Vsaki predpostavljeno, koji ne ume narodnega jezika, je gola ničla. (Pride še.)

DOPISI.

Št. 197

res.

Slavnemu uredništvu „Edinost“

v Trstu.

V zmislu §. 19. tiskovne postave vabim slavno uredništvo ponatisniti v list „Edinost“ sledeči

popravek:

Vsled uradnih poizvedeb je dognano, da ni res, kar se trdi v dopisu „Iz Buzeta“ natisnjemem v številki 113. lista „Edinost“ z dne 19. Septembra t. l., da so namreč Buzečani dne 15. p. m., ko je šel tamkajšnji kapelan po opravih skozi mesto k cerkovniku, kličali za njim med drugim tudi „Eviva Italia, Dante Roma“. Res je samo, da so nekateri nekaj vinjeni buzetski fantje in nekateri otroci, ki so za kapelanom hodili, kričali „Eviva l'Istria italiana“, „Eviva l'Austria“, „Eviva Badeni“.

Ni res, da je tekla kri, ko sti prišli kapelanovi sestri ponj, in da je kamenje in palice letelo za njima in jedno njiju dobro ranilo na glavi;

Ni res, da je omedlela cerkvenikova žena samega strahu pred rogovileži. Uzrok te omedlevice je bil temveč prepir, ki ga je imela z enim Buzečanom v le privatnih zadevah;

Ni res, da je kapelan sedel v hiši postarne ženice, pri kateri se je skrtil, 4 ure, ampak samo pol ure;

Res pa je, da so Hrvati, ko se je vračal gospod ministerski predsednik grof Badeni iz Pulja, Buzečane z buzetsko godbo vred na zeleniški postaji zasramovali, strahovali, in tako prisilili zapustiti postajo.

Ces. kr. okrajno glavaratvo
v Kopru, dne 2. oktobra 1896.

C. k. namesništveni svetovalec
Schaffenhauer.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 5. oktobra 1896.

Državni zbor. (Poslanska zbornica.)

Poslanska zbornica je v svoji seji minole sobote zavrgla nujnost obeh predlogov — Nemca Pergelta

„O, me bomo rade kuhale!“ so odgovorile gospe jednoglasno.

Neži so se lasje ježili, ko je slišala ta razgovor. Ali je mogoče, da se bo gostila vsa ta gospoda v tem siromašnem gradu? Ali to pristoji gospodi? Dokler je stara Neža tako premišljevala, so začeli gosti že izvrševati svojo osnovo. Zapovedali so odpreti vsa vrata in si tu uredili kakor da so doma. Kočijaži so odveli konje v hlev, kjer so jih po gospodsko krmili se senom in ovsom. Gospoda je zapovedovala služinčadi, da naj zakolje za obed lepo in veliko kokoš, miljenko Nežino, in dva najdebelejša purana. Neža je gledala je vse to, prekrižavala se in klicala Boga na pomoč, toda še črhnuti ni se upala. Gospe so si zasukale rokave, privezale predpasnike in prale, čistile, pekle! Našle so velike masti in sira. Bodejo torej tudi tečne gibanice sè sirom — no, popolnoma gospodski obed. Naposled je imela Neža toliko posla, da je pozabila na gospoda Josipa v kleti. Vsaki čas je bilo treba kaj pokazati, kaj prinesiti. „Kje je sol, kje je mast, kje je voda, kje so jajca, kje je sir?“ vpraševale so jo gospe neprestano. Bilo je dosti posla, vendar je bil kmalu pripravljen obed. (Zvršetak pride.)

in Čeha dra. Herolda — o čeških odnošajih. Bila je seveda precej viharna razprava. Dobro je posl. Pacák označil taktiko nasprotnikov, ki vedno kriče liki bežečemu tatu: Primité tatu. Po naše bi rekli, da se Nemci ravna po pravilu: Reci mu, da ti ne poreče on. (Tako delajo tudi Italijani po Istri. Kadar-koli so provzročili oni sami kako rabuko, hitro drugi dan prinašajo dunajski listi obširna poročila, kako so izzivali — Hrvatje. Žal, da navadno vspevajo s to svojo taktiko.)

O položaju. V popolnem soglasju z našo sodbo o najnovejšem manevru nemške levice v poslanski zbornici na Dunaju, piše tudi navadno dobro poučeni dunajski poročevalec praške „Politike“, da na vse zadnje bode ogromna večina nemške levice glasovala za proračun. Druzega pa si ne želi grof Badeni za sedaj. Da ima le proračun pod streho, potem bode že „vodil“ stvari naprej, dokler ne poteče zadnja minuta zakonite dobe te poslanske zbornice. Precejšnjo gotovostjo moramo računati, da se mu to tudi posreči. Poljaki, konservativci in druge manje skupine so že izjavile, da hote glasovati za proračun; Čehi se drže sicer rezervirano, a je že sedaj gotovo, da ne bodo delali družbe levičarjem, ako bi le ti hoteli uporabiti najostrejša sredstva zoper grofa Badenija in slednjič je tudi gromenje levičarskih topov, samih čuti vedno v večji daljavi.

Mi že takoj od prvega začetka nismo precejnjevali ropotanja nemške levice. Premnogokrat so že igrali komedijo se svojimi izjavami, napovedujočimi „najstrožjo opozicijo“, da bi človek mogel verjeti v zaresnost takih groženj.

Mi razumemo te grožnje iz dveh vzrokov. V prvo je res, da so navadno preplašili vlado se svojimi grožnjami, v drugo pa so volitve onkraj praga bližajočega se novega leta. Ko pa se bližajo volitve se pa tudi levičarski poslanec mora spomniti na volilce. Volilci pa so postali nekam čudni in zato je nemško liberalno kljuse jelo zopet delati drzovite skoke. Volilci naj bi videli, da živinče je še skokonogo in da bi še rado prenašalo cel tovor državnoborskih mandarov.

Sicer pa govore, da ima grof Badeni — za vse slučaje — že v žepu dovoljenje za razpuščanje državnega zbora.

V potrdilo gori označenega menenja, bodi tu navedeno še najnoveje današnje poročilo z Dunaja: „Vse vesti o razpuščanju zbornice so neosnovane. V pogovorih z raznimi poslanci je grof Badeni zatrdil opetovano, da napne vse sile v to, da zbornica reši proračun še v sedanjem zasedanju. Vsprejem proračuna je zavisen od Mladočehov, koji so izjavili svojedobno, da ne bodo glasovali za istega“.

Car na Francoskem. Predvčerajšnjem zvečer je carska dvojica ruska ostavila Balmoral na Angleškem, poslovivši se najljubeznjiveje od kraljice Viktorije.

Car stopi v Cherbourgu na francoska tla. Predsednik francoske republike je odpotoval včeraj v Cherbourg. Navdušenje v Parizu je že sedaj veliko. To navdušenje se je pokazalo že ob vožnji predsednika iz elizejske palače na kolodvor. Množica je viharno pozdravljala predsednika.

Zopet klanja v Carjemgradu. Iz Carjegrada poročajo dne 3. t. m. privatno: Minolo noč je v Stambul zopet tekla kri. Turška vlada bode sicer skušala utajiti te dogodke, toda njih resničnost je neovrtna. „Softi“ (dijaki) hoteli so v Stambul prirediti demonstracijo pred Yldiks-kioskom (cesarsko palačo). Toda vojaki so jih obkolili in v navstavljenem pretepu bilo jih je nekaj ubitih. Ostale so vojaki razkropili. — V glavni mošeji, baš na onem kraju, kjer vršé mohamedanci svoja verska umivanja, našli so danes na zidu pribite ustrojene ovčje kože, na kojih je bilo stavkov, pisanih z rudečo barvo ščuvajočih zoper kristjane in zoper evropske vladarje.

Sultan želi uesti reforme. „Neue Freie Pressi“ od m. petka javljajo iz Pariza: „Journal des Débats“ objavlja pogovor, ki ga je imel minole nedelje neki francoski politik sè sultanom. Sultan je povdaril, da je bil imenoval samo kristjanske paše v komisijo, ki je imela nalogo preiskovati poslednje dogodke, kajti na ta način da je hotel doseči popolno nepristransko postopanje. Med temi kristijanskimi pašami da je bil tudi Madjar Szechenyi.

Sultan je izjavil zajedno, da je pripravljen uesti reforme, določene v Berolinski pogodbi.

Toda Evropa naj uvaži, koliko zaprek se zoperstavlja uvedanju preosnov v cesarstvu, ki je sestavljeno iz tolikih plemen in tolikih narodostij, želečih ravnopravnosti, a ne hotečih nositi tudi bremen. Posebno, kar se dostaje vojaške službe, je rekel sultan, vrši isto izključno le mohamedansko ljudstvo. Slednjič je izjavil sultan, da je uvažil prošnjo armenskih prvakov in dovolil imenovanje novega armenskega patrijarke. Razgovor je dovršil sultan zagotovitvilo, da goji najiskrenejšo željo, da se povrne red v njegovo cesarstvo.

Različne vesti.

Umri je v Pragi lastnik glavnega lista češkega, „Narodnih listov“, gosp. Julij Gregr, brat državnega poslanca dra. Edvarda Gregra. Julij Gregr je dovel svoj list do take dovršenosti, da je šteti istega med prve liste monarhije avstro-ogerske. S časnikarskim delovanjem pok. Julija Gregra je tesno spojen tudi velikanski preobrat, ki se je izvršil v parlamentarnem zastopstvu naroda češkega. Julij Gregr je bil svojedobno tudi državni poslanec. Pokojnik je bil v dobi 65 let. Časten mu bodi spomin!

Vladika Šterk je včeraj popoldne obiskal cerkev oo. kapucinov. Cerkev je bila natlačeno polna vernikov. Povračujočega se ob 7. uri zvečer v katedralo sv. Justa so spremljali premilostnega vladiko navdušeni vsikli množice; zajedno so se prižigali bengalični ognji po vsej poti.

Mestni svet tržaški in pa vodovod. V poslednji seji našega mestnega sveta pojavila se je jako zanimiva prikazen: večina našega občinskega zastopa vrnila se je gledé vodovoda po dolgem tavanju in tapanju slednjič tje, — kjer smo bili pred leti. Po tolikih „študijah“ in načrtih in stroških, vrgla je večina dotle priljubljeni ji načrt Reka-Bistrica v koš, in se poprijela „novega“ vodovoda — Pivke, koji načrt sta izumila in sestavila inženirja Schmick, oče in sin. Na vsak način je obsojati in obžalovati, da se je zavrglo toliko denarja za vodovodne „študije“, kajti že pred leti čula se je sodba, da ta načrt ni izvedljiv. Toda tolažimo se pa s tem, da se morda uresnici načrt Schmickovih. Uvažiti je, da bi po tem načrtu bilo napeljati dva zelo obilna vira iz Planinskih gozdov. Ta vira sta last kneza Schwarzenberga, torej privatno lastništvo. Zatorej ne bi bilo težavno pridobiti si pravo izkoriščanja teh virov, ker ne bi se s tem kršila prava tretjih oseb, ali strank. Razven tega pa je tudi vpoštovati, da so viri pri Planini mnogo bliži Trstu, nego-li Bistrica in pa Reka. Vsled tega morajo biti tudi stroški za napeljanje vode manjši.

Po našem menenju je tudi povsem umestno, da se ni v poslednji seji zasnoval poseben hidravliški odsek, dasi se magistratovo glasilo nekako jezi na tem. (Morda so imeli ravnatelji že pripravljenega kojega „benjamina“ za kako dobro službo? Stavec.) Ta odsek je bil vendar namenjen izrecno le zato, da bi pripravil podrobne načrte za vodovod Bistrica-Reka. Ker pa so gospoda vrgli ta načrt v koš, kakor so to hoteli storiti že zdavna, umevno je samo po sebi, da ni treba občini nakladati brezpotrebni bremen. Vsakakor pa je značilno za naš mestni svet, da te okolnosti niso hoteli uvideti v poslednji seji vsi svetovalci.

Nepopolne volilne listne. V tržaških italijanskih listih čitamo, da je tukajšnje c. kr. nameštvo zaukazalo občinskemu načelništvu posebnim dekretom, da je obustaviti objavljenja prvotnih volilnih listin. Vzroka temu obustavljenju je baje iskati v okolnosti, da niso bili vpisani v volilne listine državni upokojenci in je bilo izpuščenih mnogo pomorskih kapitanov dolge vožnje in celo nekatere kategorije državnih uradnikov, n. pr. c. kr. državnih železnic. Vsled tega obustavljenja bodo volitve v tržaški občinski zastop še-le koncem novembra ali početkom decembra meseca.

Resolucije pol. društva „Edinost“ in „L' Istria“ Od kod ta čast? Res nenavadna čast! Poreška „L' Istria“, to glasilo deželnega odbora istrskega in zagovornica one največe krivice, koji pravimo „italijansko nadvladje v Istri“, je bila tako milostna in dobrotna, da je ponatisnila resolucije, vsprejete na zadnjem obnem zboru društva „Edinost“. To je prav in lepo, saj mi moramo le želeti, da se tudi italijansko ljudstvo seznanja z našimi zahtevami.

Seveda je „L' Istria“ napisala tudi komentar k tem resolucijam. Na tem komentarju pa smo strmeli. Tako podtikati in zasukavati zna pač le oni, ki hoče zagovarjati slabo stvar, ki mora lagati, ker resnice govoriti ne sme, ako noče pred vsem svetom obsoditi samega sebe.

Pravi, da mi v svojih resolucijah govorimo nekako tako, dakor da bi Italijani sleherni dan pobijali vsaj dvanajstorico Slovanov. Kar pa se dostaje le skromnega napredka Slovanov v zadnjem času — modruje „Istria“ — je stvar jasna kakor beli dan. Krivi da smo namreč sami, ker trgamo vezi, ki spajajo deželo z mesti, kjer so inteligenca, napredek, inicijativa itd.

Hoho! Nočemo se pripraviti z „Istrio“ o tisti izobraženosti in napredku, ki imata baje svoje zavetišče v istrskih mestih. Treba le pogledati po ulicah teh mest — le jedna ulica zadošča v vsakem mestu — da se prepričamo kake vrste kulture središča so ta mesta. O tej kulturi, o vršenju take kulturne naloge od strani istrskih mest, more govoriti „Istria“ svojim dunajskim prijateljem, kojim so naše istrske razmere španjske vasi, nam pa naj le molči o tem. Saj se poznamo!

Zavrnuti pa moramo prizadevanje „Istrie“, da bi vzbudila domnevanje, da istrski Slovani ne napredujejo le v zadnjem času, odkar so se jeli boriti za svoja narodna prava, ali — da govorimo z „Istrio“ — odkar so se jele trgati vezi med deželo in „kulturnimi središči“. To je poskus falzifikacije najdrznejše vrste. Sedanje tužno stanje Slovanov Istre je posledica uprave blizo jednega stoletja. Kdo je imej vso oblast v rokah v tej deželi, dokler se niso pričeli narodni boji? Mar ne isti Italijani, ki jo imajo še dandanes? Ali niso imeli torej časa dovolj, skrbeti, da bi se bila tudi ta pokrajina razvijala gospodarski in duševno vspešno z drugimi pokrajinami? Zakaj niso skrbeli tega?

Ne, gospóda! Taka zanemarjenost, kakoršna je tam doli na vseh poljih, ne more nastati v jednem desetletju, tako tužno položnje se more razviti le po tradicionalnih in dolgo trajajočih zamudah. Vi, in le jedini vi, ste zanemarili to pokrajino, ker ste hoteli, kakor hočete še danes, da ista bodi zanemarjena, ker veste — saj ste dobri računarji — da le moralno in gmetno propalo ljudstvo je na razpolago vsakomur. Nikdar niste skrbeli za pokrajino, ker ste vsikdar skrbeli le zase!! Mi poštujemo vaše narodno navdušenje, vaš italijanski fanatizem, kakor zasluži, vendar pa vemo in smo uverjeni, da ta narodni fanatizem ni jedini motor, ki goni vaše delovanje, ampak da je narodna in politiška agitacija: vaša borba za politiško in narodno nadvladje, zajedno borba — za kruh, za dober in bel kruh. Nikjer, v nobeni pokrajini avstrijski ni takih odnošajev, da bi bila politiška, da bi bila narodna hegenomija tako očitno rednica tolikim ljudem, hotečim živeti, ne da bi delali. Ves vaš „idealizem“ ima mnogo mnogo kaj prozaiške primesi, koje jeden glavnih sestavnih delov je tista praksa — cento per cento.

Da so mogoči taki odnošaji, treba seveda, da je ljudstvo nevedno. V tej potrebi je bil vir in postanek zaostanju istrskih Slovanov.

Ne zavijajte torej! V tem ni vzrok bedi istrskega ljudstva, da so se jele trgati vezi med deželo in nje „kulturnimi središči“, marveč v tem, da so bile te vezi še pretesne skozi desetletja, a razmerje je bilo tako, kakoršno je med onimi, ki hote komodno živeti od obresti svojih malih kapitalov in pa med siromašnim dolžnikom.

To smo morali enkrat povedati slavni „Istria“.

Sedaj nam je preiti k neki drugi izjavi „Istrie“, iz koje je razvidno, kakimi sredstvi se vzdržuje italijansko gospodarstvo v Istri. „L' Istria“ se namreč spodtika na resoluciji pol. društva „Edinost“, zahtevajoči, da vlada ukrene potrebno, da se vsakomur olekša izvrševanje volilnega prava. Človek z navadnim razumom in navadno vestjo gotovo ne bi mogel razumeti, kako bi se mogel kdo spodtikati ob to opravičeno in liberalno zahtevo. „L' Istria“ se vendar spodtika; spodtika se, ker je nje glasoviti liberalizem prikrojen — za istrske razmere!

Stvar je vendar jasna. Ako zakon dovoljuje koje pravo, morajo izvrševalci zakonov skrbeti za to, da vsakdo čim lože vrši to pravo. Sosebno volitev znači izražanje svojega menenja, oziroma

menenja večine; ako hočemo torej, da bude volitev res to, kar mora biti, poskrbeti treba, da vsakdo čim najlože pride na volišče in da more oddati svoj glas brez moralnega ali fizičnega pritiska. Svobodna volitev je vogelni kamen parlamentarnemu in konstitucionalnemu življenju. A le za svobodno volitev — brez razlike narodnosti — se je potegnila dotična resolucija polit. društva „Edinost“.

Kako za božjo voljo prihaja torej „Istria“ do tega, da pravi, da mi zahtevamo za-se privilegij. Resolucija ne govori ne o Slovanih, ne Italijanih, ampak zahteva le, da naj se v oledčanje volitev v kmečkih občinah zasnujejo volilne sekcije na primernih mestih.

„L' Istria“ se zgraža na tej zahtevi. Ona že vé, zakaj, mi pa — tudi! Zgraža se, ker se boji svobodnih volitev. Ona ve in mi vemo, kako se „delajo“ volitve, kjer mora siromašni istrski seljak na volišče med špalirjem laške gospóde. Po osnutju volilnih sekcij na primernih mestih, bi seveda postalo nemogoče tako strahovanje volilcev in potem bi bili drugačni tudi — vspehi volitev. Tega se boji „L' Istria“. Altro che privilegio. Pač, privilegijev bi že hoteli ta gospóda, toda — zase. Saj se živé in redé o samih privilegijih.

Po takem moramo res vprašati: ali je možna odurneja lažnjivost in neiskrenost nego je ta, da pravi „Istria“, da treba vsem zagotoviti pravo glasa, a se zajedno upira sredstvu, ki bi le povspešilo izvrševanje tega prava? Ljudje, ki tako postopajo, morajo že biti v strašni moralni dekadenci. Res: v komentarju „Istrie“ k resolucijam društva „Edinost“ je obsežena najhujša obsodba onih, kojim služi ta list!

Listine porotnikov za Trst. V zmislu določeb zakona bodo prvotne listine porotnikov za leto 1897. javno izložene na mestnem magistratu, II. nadstropje (zadej), soba št. 14, od 10. do 17. t. m., vsak dan od 9. ure predp. do 2. pop. — Slehernemu je svobodno reklamovati v omenjeni dóbi ali ustno na zapisniku ali pismeno, če bi opazil, da so iz listin izpuščene osebe, ki so po zakonu poklicane vršiti porotniški posel, ali pa da so vpisane take, ki so izključene po zakonu. Posebna občinska komisija bode razsojevala o uloženih reklamacijah in o vzrokih, navedenih za iste. Proti razsodbam te komisije je dovoljeno uložiti morebitne pritožbe mestni magistraturi tekom 3 dnij.

Izlet „Tržaškega Sokola“ v sv. Križ je bil impozanten vzlic dejstvu, da je motilo deževno vreme. Uhod in odhod impozantna. Veselice se je udeležilo gotovo nad 2000 oseb. Daljše poročilo v nocojšnjem večernem izdanju.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu septembru 1896 je 57 strank uložilo 11.530 glđ. 92 nč., 15 strank vzdignilo 2.301 glđ. 04 nč., 14 strankam se je izplačalo posojil 5.984 glđ. 12 nč., stanje ulog 47.874 glđ. 47 nč., denarni promet 35.579 glđ. 85 nč.

Ogerski dostavljavci brzojavk na biciklu. Ravnateljstvo ogerskih pošť javlja, da od 1. oktobra naprej dostavljavci brzojavk dostavljali brzojavke na biciklu. Baš tako listonoše pisma „ekspre“. Dotična dvokolesa bodo pobarvana rdeče in črno ter bodo imela primeren uradni napis.

Italijanski prestolonaslednik na Črnigori. „Glas Črnogorca“ od minole sobote javlja službeno, da pride princ Neapeljski danes, 6. oktobra, na Cetinje. Isti list dostavlja, da kraljevič ostane na Črnigori, dokler ne odpotuje s princezo Jeleno k poroki. — Isti službeni list povdarja — govoré o smrti princezinje Olge —, da so tem povodom izrekli knezu Nikoli svoje sožalje vsi evropski dvori.

Na oglas mednarodne razstave opozarjamo naše čitatelje. Ta razstava je res vredna, da si jo človek ogleda.

Turška vojska. Dandanes, ko se evropa grozi Turčiji, in le-ta pa mironodušno — obeča reforme, ne da bi storila kaj bistvenega, zanimivo je vsakakor, ako si ogledamo nekoliko поблиže moč Turčije, koje bi v skrajnem slučaju mogla uporabiti za obrambo — svojega življenja.

Vojna sila Turčije sestoji iz pravil Turkov, kajti Kurdi in Arabi se ne novačijo, kristjani pa se morejo odkupiti od vojaštva. Vsi sposobni Turki morajo v vojske z 20 letom in ostanejo vojski do štiridesetega leta. Čim so unovačeni, uvrsté jih v „nizam“ (stalno, redno vojsko), kjer ostanejo 6 let.

Potem se premestijo za 8 let v „redif“ (domo branstvo, rezerva) in zadnjih 6 let služijo v „musalifuz“ (črna vojska). Povprečno število novincev je 140.000 na leto. Vsenkupna turška vojska šteje 700.000 mož. Vojaki so oboroženi s puškami Mauser, ki nosijo do 3.000 metrov daleč. Topništvo, koje so nedavno reorganizovali nemški častniki, ima 1400 topov, izmed katerih je 900 novega zistema Kruppovega, ostalih 500 je starih. A turška vojska nima kónj za svojih 200 eskadronov konjištva in za topništvo na planem. Uvažiti je tudi, da težavna komunikacija z oddaljenimi azijskimi pokrajinami ne dopušča hitre koncentracije vojske.

Vojska je urejena (kakor avstrijska) na teritorialnem zistemu; vse cesarstvo je razdeljeno na 6 velikih vojaških okrajev. Vsak okraj ima jeden vó, sestoeči iz dveh divizij pehóte, jedne divizije konjištva in drugih čet, pripadajočih stalni vojski. Redif (domobranstvo) pa sestoji iz 22 divizij, razdeljenih v 6 okrajev.

Kakor se vidi, ima sultan močno vojsko za seboj, katere pa — žal — plačati ne more. No, priznati pa je treba kljubu vsemu, da se Turki bijejo hrabro, kadar gre za obrambo celote države in nje nezavisnosti. To so Turki pokazali leta 1877. v rusko-turški vojni.

Štrajk v Mostu na Češkem. Gibanje se je pomnilo. Noč med nedeljo in ponedeljkom je prošla mirno. Nadejati se je, da so se delavci povrnil na delo. Oblasti so zaplenile več anarhističnih proglašov, ki so se bili trosili po noči.

„Mlad“ dijak. Na vseučilišču v Hallu studira sedaj medicino 53letni doktor bogoslovja Ivan Linke. Ta luteranski cerkveni učenjak, ki si takorekoč na stare dni hoče premeniti poklic, je bil doslej arkidijakon v Altenburgu. Pač važni so morali biti vzroki, ki so določili doktorja, da je ostavil visoko cerkovno službo ter se posvetil novim študijam!

Modri Salomon nove dóbe. Nekje na tem svetu sta se pravdala nedavno dva gospóda pred sodiščem. Vzrok pravdi je bil dežnik, pozabljen v neki gostilni. Oba sta ga reklamovala in hotela imeti za svojega, navedši celo vrsto dokazov. Stvar je spravila sodnika nekoliko v zadrego. In ker vendar ni mogel razsoditi po vzgledu modrega Salomona starega testamenta, prisodivši namreč prepirajočima se gospódoma vsakemu polovico dežnika, rešil se je začasno s tem, da je odložil razpravo za teden dnij. Dežnik je ostal v pisarni sodnikov. In tu se je dogodilo, da je nekega dne, ko je sedel sodnik v uradu, pričelo liti kakor iz škafa, a gospod sodnik ni imel dežnika s seboj. Uradne ure so potekle. Sodnik se ni premišljal dolgo, ampak „izposodil“ si je dežnik, ki je bil predmet prepira. Sodnik je šel v gostilno, zatem v kavarno. Med tem se je zvedrilo in gospod sodnik vrnil se je zvečer — brez dežnika domov. A to ni šala. Zatorej je šel sodnik urno iskat izgubljenega dežnika, toda vse iskanje in poizvedovanje je ostalo brezvspešno. Jojmene, to je kočljiva stvar! Toda bistroumni gospod sodnik se je kmalu vešil iz zadrage. Naslednjega dne je kupil nov dežnik, ki je bil prilično podoben izgubljenemu, ga vzel s seboj v urad in ga postavil v kot na mesto „prepirnega“...

Došel je zopet dan razprave zaradi dežnika. Tožečima se in prepirajočima se gospódoma pokazali so dežnik z vprašanjem, čigav da je. Oba sta odgovorila soglasno: „Moj ni!“ — „Moj ni!“ In na temelju te izpovedi je sodišče konfiskovalo prepirni dežnik, prepirajoča se gospóda pa obsodilo zaradi „lahkomiselnega nadlegovanja sodišča“ vsakega na 10 gl. globe. Oba gospóda sta šla iz dvorane zelo poparjena, toda pomirjena.

Kužne bolezni v tržaški občini. V tednu od 26. min. do 3. t. m. je bilo prijavljenih v tržaški občini: 14 slučajev óšpic, 6 sl. škrlatice, 12 sl. dávice in 2 sl. legárjeve mrzlice. Umrli sti 2 osebi za óšpicami, 4 za škrlatice, 2 za dávice, 1 za legárjevo mrzlico in 1 za porodniško mrzlico.

Koledar. Danes (6.): Bruno, spoznav.; Fida, devica, mučenica. — Jutri (7.): Justina, devica; Marko, papež. — Mlaj. — Selnce izide ob 6. uri 7 min., zatoní ob 5. uri 30 min. — Toplota večeraj: ob 7. uri zjutraj 18.5 stop., ob 2. pop. 22 stop. C.

Loterijsko številke, izžrebane dne 3. t. m.:

Dunaj	80,	47,	35,	37,	16.
Gradec	69,	55,	78,	43,	54.

Književnost.

Matica Hrvatska razpošilja ravnokar svoje letno poročilo za upravo leto 1895. Knjige za l. 1896. bodo dotiskane skoro in se bodo razpešile okolo Božiča. Vseh matičnih knjig bude letos trinajst. Deset njih kakor redni, vsakoletni dar društvenikom, tri knjige pa se bodo prodajale členom „Matic“ po znižani ceni.

Društvene prinose za leto 1896. je uplačati najdalje do početka decembra. Členi so torej opozorjeni, naj čim prej store svojo dolžnost, kajti v interesu reda in gospodarstva „Matica“ ne more odstopiti od določila: da se knjige „Matic“ ne pošiljajo nikomur, ki ni plačal članarine.

„Matica Hrvatska“ reče lahko, da je v tem letu storila vse, da kar najobilneje obdari svoje člene in z ozirom na najrazličnejše književne potrebe. „Matica“ ima sedaj 11.500 členov in se nada, da se to število še pomnoži. Zajedno pa prosi „Matica Hrvatska“ svoje imoviteje člene, naj bi jo podpirali z naročevanjem knjig, koje izdaja v svoji založbi. Posebno opozarja še na izdanje „Hrvatskih narodnih pjesama“.

Uprava „Matic Hrvatske“.

Zola - realizem in „portretne karikature“.

(Zvršetak.)

Vi, gospica, pa navzlic temu še vedno zahtevate, da posnemam Vas, pa pišem le o idealnih zaljubljenih, o „Stankotih“, oz. Jankotih... ali o „strtih perotih“ nesrečnih devic?? Li morda to nazivljate čisto vino!?

Toda ne. Strupen nočem biti! Še kakor dijak sem Vas z veseljem pozdravil, ko ste prišla za pero... pozdravljam Vas sedaj tem srčneje, ker ste začela — čujte! — nagibati se k moji struji, k — realizmu. Povestici „Iz naše dobe“ in o perici Mariki („Slike in sličice“, III.) sta vredni vseh Vaših ostalih sentimentalnih novel. Zato želim prav toplo, da jemljete še nadalje take snovi za svoje povesti in romane! Potem — menim — Vas ne bodo čitale več le gospice, nego tudi možje in matere...

Kamorkoli se ozrete, povsod so na krmilu — realisti. Pri Rusih n. pr. Potapenko, Bobyrkin, Korolenko; pri Nemcih Spielhagen, Sudermann, Voss, Fovotte; pri Francozih Prevost, Bourget, Daudet, Hervien; pri Italijanih Neera, d' Annunzio; pri Angležih Hall Caine itd. itd. — povsod zmaguje realizem, zatiraje tudi pretirani idealizem. (Blebetanje o „renesanci idealizma“ je nazval celó g. Stritar — bedarijo...)

Realizem pa zmaguje tudi že pri nas, ne le med možkim, nego tudi med ženskim čitateljstvom, ter si pridobiva polagoma čim več pristašev i med pisatelji, ki so še mlajši od mene. (Čitajte „Hrast“ Orla in „Trnje in lovor“ Nigrina v „Zvonu“, pa „Sin“, „Iz ljubezni“, „Vzori in boji“ v „Domu in Svetu“!)

In da zmagaja realizem povsem, zato se hočem truditi z vsemi svojimi duševnimi močmi, navdušeno, neutrudno, dokler bom gibal! Vem, da bom imel še nekaj hudih borb, a to me ne straši. Nasprotno! Napadi, razprave in pesmi, katere prinaša „Slovenec“ in „Rim. Kat.“ proti realizmu, me le utrjujejo v svetem prepričanju, da sem na edino pravem potu!

Ne bojte se torej, gospica, da se „ustavim sredi pota“! Ustavil se ni niti marsikdo, kateri je žel in kateri žanje za svoje pisarenje le — ignoriranje!

Konečno pa naj Vam povem še za eventualno novo in pravo sliko mene, da sem bil rojen že l. 1871., valed čegar se Vaša „karikatura“ v „Ed.“ 113. št. ne krije z menoj.

Na vse zadnje prosim čitatelje „Ed.“, naj mi oprostite, da sem jih dolgočasil s tolikim odgovorom. Nu, izzvali ste me Vi s silo. Upam pa, da je to najina poslednja polemika. Jaz imam namreč družega posla v izobilju! Zato sklepam za vselej!

V Ljubljani, dne 22. septembra 1896.

Fran Govékar.

Najnovejše vesti.

Budimpešta 4. Njeno Veličanstvo cesarica je dospela sem ob 8 1/2 uri zjutraj.

Budimpešta 5. Posebnim prestolnim govorom je kralj danes zaključil zasedanje zbornice. Prestolni govor povdarja, da naša monarhija je v najboljih odnošajih do vseh držav, in da je opravičena nada, da se vzdrži mir.

Budimpešta 4. Danes je kralj otvoril nov most čez Donavo. Most je lepo odličen.

Mesina 4. Velike poplave so provzročile strašna upustošenja.

Cunco 4. Vled povodenj se je porušila cesta in kos mostu čez reko Po. Hiše v Castelgrosso so v nevarnosti.

Trgovinske brojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7-29 7-31 Pšenica za spomlad 1896 7-49 do 7-50 —. Oves za jesen 5-85—5-86 HŠ za jesen 6-24—6-25 Koruza za sept.-okt. —

Pšenica nova od 78 kil. f. 7-25—7-30 od 79 kilo, 7-35—7-40. od 80 kil. f. 7-40—7-45 od 81. kil. f. 7-50 7-55, od 82 kil. for. —. —. —. Jedmon 5-90—8—proso 5-65—6—.

Pšenica. Zmerno povpraševanje in ponudbe omejene. Vreme: megleno.

Praga. Nerađmirani sladkor for. 12'15, oktober-december 12'22 mirno

Havre. Kava Santos good average za oktober — za februar —

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatev precej f. 34'75 — Concasse 85'75 — — Četvorni 86' — —. V glavah sodih 49' — —

Hamburg. Santos good average za oktober 49. — za december 50'25. za marc 1897. f. 50'50. Trdno.

Dunajskoborna 5. oktobra 1896.

	predčera	danes
Drjavni dolg v papirju	101.85	101.85
„ v srebru	101.50	101.50
Avstrijska renta v slatu	122.80	122.75
„ v kronah	101.80	101.10
Kreditne akcije	371.10	363.90
London 10 Let.	119.70	119.70
Napoleoni	9.53	9.53 1/2
20 mark	11.73	11.73
100 Italij. It.	44.45	44.45

Tržne cene

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)

Domači pridelki.

Pišol:	Koks	100 K.	11.75	12.25
Mandoloni
svetlorudeči
temnorudeči
kanarček
bohinjski	11.—	11.25
beli veliki
„ mali
zeleni, dolgi	10—	10.25
„ okrogli
mešani hrvatski	7.50	7.75
„ štajerski
Maalo fino štajersko	65.—	70.—
Jedmon št. 10	8.75	9.—
„ 9	9.75	12.—
„ 8	11.50	11.75
Želje kranjsko	100 K.	5.50	6.—	..
Bapa
Krompir	2.95	2.50
Proso kranjsko	8.—	8.25
Leča, kranjska
Speh ogeraki	63.—	64.—
Kast	51.—	52.—
Kava Moecca	165.—	168.—
Ceylon Plant. fina	172.—	173.—
„ Perl	182.—	184.—
Java Malang	147.—	149.—
Portoriceo	169.—	164.—
Guatemala	146.—	147.—
San Domingo	166.—	157.—
Malabar Plant.
„ native
Laguayra Plant.
„ native
Santos fini	194.—	126.—
„ srednje fini	119.—	121.—
„ srednji	112.—	114.—
„ ordinar	106.—	108.—
Rio oprani
„ najfiniji	12.—	128.—
„ srednji	110.—	114.—
Sledker Centrifugal I. vrste	35.25	36.75
Concasse	36.75	36.55
„ v glavah	38.50	39.—
„ razkosani	36.50	37.—
Žit italijanski fini	21.50	22.—
„ srednji	20.—	20.75
Japan fini AAA	16.75	17.—
„ srednji	16.—	16.25
Raugoon extra	12.25	12.50
„ I.	10.50	10.75
„ II.	9.50	9.75
Petrolej ruski v sodih	20.—	..
„ v zabojih od 29 kil.	6.15	..
Olje italijansko najfinije	59.—	62.—
„ srednjejno	54.—	56.—
„ bombažno, amerik.	29.—	31.—
„ dalmatinsko	31.—	32.—
Limon Mesinski	6.—	10.—
Pomaranče	zaboj
Mandeljni Dalmatinski	100 K.
„ Bari	60.—	62.—
Pinjoli	87.—	89.—
Rošči Dalmatinski novi	7.—	7.25
„ Pulješki	4.75	5.—
„ Pulješke
„ Grške v vencih,	9.75	10.—
Sultanine	44.—	52.—
Vamperli novi	26.—	27.—
Clbobe
Polenovke srednje velikosti	47.—	48.—
„ velike	47.—	48.—
„ male	47.—	48.—
Slaniki v velikih sodih	14.—	15.—
„ v 1/2
Žveplo

Podpisani javljam, da ne prevzamem nobene odgovornosti za delgove, ki bi jih naredila moja sinaha Ivana Brišček.

Barkovlje, 29. kimovca 1896.

Andrej Brišček.

Spodaj podpisani, raznašalec našega lista, ki je zajedno **URAR**, priporoča se toplo p. n. občinstvu za popraviljanje vsakovrstnih ur. Udani

Friderik Colja,

vrtar hiše št. 8 ulica Solitario.

Ivan Turco

— Via Campanile št. 9, (telefon N. 687 — oddaja

belosvetlobne svetilke

s katerimi se ne boji nobene konkurence. Postavljenje na mesto z garancijo in v potrebi tudi popravke in čiščenje izvršuje brezplačno.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Mlisčeri).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za zdravljenje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Al duo Mori“ Trst, veliki trg.

Borzni trg št. 14.

Sedanja razstava: II serija Masava z novimi reprodukcijami bitk pri Amba-Adzji, Abba Garima, Dogali, L'Alba baterija Michelini dne 26. marca, itd.

Rujav, pristen, naraven sladkor

dobiva se edino v mojej zalogi po jako nizki ceni. Piporočaje se sem udani

Anton Godnig,

trgovec Via Nuova.

IZLOŽBA POHIŠTVA

Trst in Dunaj.

Angelo Delpin,

Via Torrente št. 32.

I. nstr., vstric gledališča Armonia.

Ima zalogo pohišta za delavce, uradnike, zaras dobro blago, neverjetno nizke cene. Postelje od glđ. 13 do 14. omarje glđ. 14.50, ponočne omarice, fine, po 6 in 8; chiffoniera, na jedna vrata, fini, glđ. 18. Umivalniki glđ. 12; svete podobe in slike krajev, jako fino delo, po glđ. 2.—; ogledala, stoli, slama, lesovje, indijsko traje.

Bogat izbor pohišta in tapetarij za gosposka stanovanja: spalnice, sobe za obed, za vaprjemanje, kabineti, po najnižji ceni.

Za Letro in Dalmacijo se ne računa ambalaža.

Assicurazioni generali

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnelo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in reserva dne 31. decembra 1893. f. 58,071 673-84

Premije za poterjati v naslednjih letih f. 30,541 700-64

Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894 f. 169,999 625-08

Plačana povračila: a) v letu 1894 f. 9,787 614-48

b) od začetka društva do 31. decembra 1894 f. 262,401 706-51

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odkodvanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila so dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 383/1

lastnej hiši. 12-12

Zaloga pohišta

trdke Alessandro Levi Minzi Trst, Via Riberge, 21 in Piazza Vecchia št. 2

Zaloga pohišta in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustrovan cenik zastonj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.